

★ הטכיל הנצחי

שתכס טרמפ

על דור הפלמ"ח

★ האי ש שלא

לחם מעולם

ומינה את עצמו

כדוברם של לוחמי

מילחמות ישראל

★ שבשבת הרוח

שהיה תמיד במקום

שנדאי להיות

★ הסוכר

שהצדיק ב'ודעין

את הזועמות

של סטאלין

★ האי ש שאמר

על חרות: „אבי

אבות הטומאה”

★ האי ש שהקים

את „המאפייה

השמאלית”

היחידה בארץ

★ הוא אמר

שאורי צבי

גרינברג פאשיסט

ונישק אותו ברחוב

משה שמיר בהתנחלות גוש-אמונים

אהדרו

מפיסגת „ביתניה” ומצאו את דרכם האידאולוגית בסינתזה הפוליטית של ציונות ומארכיזם, ובהמשחה בסיגנון החיים של הקיבוץ, סינתזה שמשעה שמיר היה מאוחר יותר נביאה הסיפורית. בגיל חמש עבר שמיר עם הוריו (ששמו הקודם היה שמירקיס) להתגורר בתל-אביב, שם הוא למד בבית-הספר העממי, ואחר-כך בגימנסיה הרצליה.

כדומה לבני-דורה, החל משה שמיר את דרכו עם השומר-הצעיר הישן, ברחוב פיירברג. במחיצתו גדלה קבוצת משוררי רים וסופרים-לעתיד, שהופעלו מאוחר יר-תר בדירו, לאורך דרכו הסיפורית-חברית. תית, באופנים שונים, לקבוצה המכונה „סופרי דור הפלמ"ח" וביניהם: שלמה טנאי*, בנימין גלאי**, עוזר רבין*** נתן שחם**** ודודי שחם*****.

בבחרותו השומרית נפגש שמיר לראשונה עם שירת נתן אלתרמן, שדימויה ושורשיה הם דומיננטיים בסך כל יצירתו של שמיר עד כה. לפגישתו עם שירת אלתרמן פירסם שמיר גוסס רומאנטי, שבו הוא מספר כי באחד הלילות, לאחר פגישתו בקן „השומר-הצעיר”, לאור אחד הפנסים של שדרות-רוטשילד, הרשיט לו אחד מ-חברי המשוררים-לעתיד, „גיליון חדש של טורים” מקופל לשניים ולארכטק, כדי שיטחו של ריבוע שירי אלתרמן, ועניו קרא את השורה, לילה. כמה לילה... שמיר זוכר את הריגשה שאפפה אותו, ו-הגדירה כעבור שנים: „עודי שומע את קול הפציעה אשר שמעתי אז, כקול פציעת האניו המוכ...”.

ב-1939, לאחר שסיים לימודיו בגימנסיה הרצליה, עבר סמינר-מדריכים של השומר-הצעיר בהנחייתם של מאיר יערי ויעקב חזן, ומאוחר יותר עבר „להגשים” את ציר-התנועה בקיבוץ מישמר-העמק. את „התג-לות” כישרון-הכתיבה שלו תיאר שמיר, שנים מאוחר יותר, בסיגנון של התגלות נבואית או משיחית-נוצרית, וכתב: „זוכר אני כיצד הרגשתי זאת כצורה בולטת ביותר, כאשר עברתי ועברתי יום אחד במשתלה, לאחר שהייתי כבר חבר-קיבוץ. עברתי במשתלה מעבר לכביש, והתברר ננתי במבונות ההולפות, אשר נסעו מי-עפולה ומגנין לחיפה. והנה תפסתי פית-אדם מחשבה מוזר: „מכונות אלה מה-הן לגבי? הרי אינן יותר מאשר מקרים חולפים ביום, כיום זה שהתחיל בשעה מוקדמת בכיור וייגמר וידאו בשעה מאו-חרת בערב, קטע מהנוף שלי, שאין בו יותר מכדי רושם קל... ידעתי שעל ה-מכונות ועל אשר קרה בתוכה לא יוכלו לספר אלא אלה שישבו בה. על השתולים, על הקיבוץ, על השרה, על האיש הקיבוץ”.

הבולטות הקיים

כהם, לא יוכל לספר אלא איש הקיבוץ כהם, ואז הבינתי מדוע לא יוכל לספר את סיפורו של הנער הארצישראלי שיום תייר אשר בא, חלף, הציון והתרשם... ה-נער הזה עצמו חייב להוציא מתוכו את אלה אשר יבטא אותן, את אלה אשר יספרו עליהם...”.

למרות אהבתו את שירת אלתרמן, חש משה שמיר כי למען טיפוח כיש-רונו הסיפורית עליו לטפח קשרים עם אברהם שלונסקי, מנהיגה הסיפורית של השומר-הצעיר באותם ימים. וכך הוא החל בפירסום סיפורים קצרים בעל-החומה, * עליה כתב המחזאי יהושע סובול, את מחזהו, „ליל העשרים”, שראה-אור ב-ימים אלה. * שלמה טנאי, מאוחר יותר עורך במחנה ואחר עורך שבועון הש"ב רימון, כיום פקיד מחלקת התרבות בהסתדרות. ** מאוחר יותר שכנו של שמיר בשיכון הסופרים בחיפה, ובחווה שכנו לרובע ה-יהודי בעיר-העתיקה בירושלים. *** משורר לעת-מצוא, ופרופסור ב-אוניברסיטה העברית בירושלים. **** כיום קונסול-התרבות הישראלי בניו-יורק. ***** כיום חבר המועצה הישראלית למען שלום ישראל-יפולטיני.

שאיחדה לחיות משותפת אויבים אידי-אלוגיים וסיפורתיים רבים, שהגיבו ב-תוקפנות בכל אמצעי-התיקשות. בתגובה לכך טרח משה שמיר ופירסם בשבוע שעבר במעריב, מאמר תחת הכותרת „מודה ואינו עוזב” שבו הוא מתפלפל בניסיונות-הוכחה רבים, שמטרתם להציג קבל עם ועדה שהוא, משה שמיר, ניי-קונפורמיסט, וחסיד-מלידה של ארץ-ישר-אל-השלמה, שהתמיד בדרכו האחת וה-יחידה שעה שכל החברה הסובבת אותו היא זו ששינתה את השקפותיה והפכה אותו, לראשונה בחייו הפוליטיים, מעמדה של אופוזיציונר לאיש-הרוב-השלט.

משה שמיר גולד בצפת בשנת 1921 להוריו, שהיו חברי קבוצת-פעלים במו-שבה ראש-פינה**. שמיר גולד באותה שנה שבה ירדו מאיר יערי וחבריו-לרעיון

* במהלך כל פולמוסיו כל השנים, נוהג שמיר להיעזר בכינוי „ביבים” לגינוי אלה שאינם משלימים עם דעתו, את הימין הישראלי תקף בשעתו במאמר שכותרתו „עם גרף הביבים” שהיא פיסקה הלקוחה מתוך השיר „חלפה על פני” של ח"נ ביאי-ליק: „יום יום, עם גרף הביבים ועם שפון עבטיים...” ** בן אביר לאותה קבוצת-פעלים ב-ראש פינה הוא האלוף (מיל.) ישראל טל.

ב-17 במאי נבחר לכנסת התשי-עית, מטעם הליכוד, העיתונאי יו-הסופר משה שמיר. בעצם בחירתו לבית-המחוקקים השלים מסע בן 40 שנה על-פני הקשת הפוליטית של החברה הישר-אלית, החל מן האגף הסטאליניסטי של מפ"ם (השומר-הצעיר) וכלה בהשקפה דו-מה לזו של הד"ר ישראל אלדד-שייב (חזון מלכות ישראל), שהיא קיצונית מוז של מנחם בגין. במסע תהפוכותיו האידאולוגי מייצג משה שמיר את התהליך התפוררותה של ארץ-ישראל-העובדת, ו-משקף את גיוונה של התרבות הצברית מגבתי שאיפתה ועד לאשפתות נפילתה.

מיד עם היבחרו לכנסת, פירסם משה שמיר מאמרים והעניק לעיתונות ראינות שבהם תקף בשצף-קצף לוחט את תרבות-החיים „השמאלית” השלטת, לדבריו, כי מדינה, תרבות שתוצאותיה ניכרות, לטע-נתו, במתירנות ההיסטורית, המנספת וה-מפוררת את חיי הפרט והמישפחה ב-ארץ, תוך אנארכיזם, עריקה ובגידה ב-חייה-לאום-המדינה. בהמשך טיעונו קר-בע שמיר כי תרבות-חיים שמאלית זו, מתגלמת ב„טירוף מחליא של סיאכת ו-צדקנות, והמת-כביבים” והתחסדות של הלקאה עצמית...”.

הצגת עמדותיו של משה שמיר נתקלה בחומה של עוינות ציבורית רחבה ביותר,